

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorumqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolvtiones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Dimissoriae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10447

cida, ut possit interesse choro, & gaudere fructibus canonicatus, Navar. *cons. 45. num. 1. de homicid.* sed non potest dispensare, ut sacrum faciat, cum sit irregularitas exceptuata per sac. Conc. Trid. *sess. 14. c. 6. de resor.* similiter de beneficio simplici, ad minores ordines, licet sac. Conc. Trid. *sess. 14. c. 7. de reform.* videatur satis urgere, tamen loquitur solum de ordinibus sacris, & de homicidis, ex industria, ac voluntariè, Covar. *in c. alma mater. 1. par. §. 7. num. 2. inferius, ver. irregularitas. §. 10. Staph. fol. 141. num. 11. Selua 4. p. q. 7. n. 12. vers. 31. Innoc. in c. 2. de cler. pug. in duello.*

Quartò, dispensatio est triplex, debita, injulta, & permilla, Host. *in sum. tit. de dispensat. §. quot sunt species,* hinc fit, dispensationem non posse dari sine causa, quin aliàs diceretur potius dissipatio, quàm dispensatio, gl. *in ca. & si illa, in ver. cogit primò, q. 7. & in c. non est voti, in ver. adimplero, de voto. Host. l. c. hinc videant Ordinarij, ne sint nimiam faciles ad dispensandum, ut in alijs, sic in diebus festis, quia potestas datur eis ad ædificationem, nõ ad destructionem, ut patet doctrina communi, & dispensatio facienda ab inferiore Papa debeat fieri in causæ cognitione, gl. *in cap. requisitis, §. nisi vigor, l. q. 7. Innoc. in cap. de clar. 2. num. 16. de elect.**

Quintò, dispensatio an debeat jus, an gratia dici, vide, & distingue cum Archidiacono, & Geminiano *in cap. licet canon, §. super residentia, ver. quero, an, de elect. libro 6.*

DIMISSORIÆ.

PRIMò, quæ poena ordinanti, & ordinatis atque literis dimissorijs legitima ætatis?

Respondetur ex sac. Conc. Trid. *sess. 23. c. 8. de reform.* quòd ordinans per annum à collatione ordinum, ordinatus à susceptore ordinum executione, quamdiu proprio Ordinario videbitur expedire, est suspensus, Bulla Pij secundi, *quæ incipit, Ex sacrorum, Sot. 4. sent. dist. 25. quest. 1. artic. 3. Navar. c. 27. numero 241.* hic est dubium. Primum, an iste Episcopus sic suspensus à collatione ordinum, si durante suspensione celebraverit, efficeretur irregularis? Respondetur, quòd non, Gem. *in capitulo ex eo, de temp. ord. lib. 6. Rebuff. tit. de cler. ad sac. ord. m. a. prom. gl. 2. num. 7.* ratio est, quia suspensio non est à celebratione, sed à collatione ordinum. Secundum, an si conferret ordines, efficeretur irregularis? Respondetur, quòd non, quia tunc solum efficeretur irregularis, quando esset suspensus à divinis, vel simpliciter & absolute, & celebraret, prout dictum est *in ver. suspensio, sed solum peccaret mortaliter, & ordinati carerent executione.* Tertium similiter, quando Episcopus est suspensus, possunt subditi ejus ordinari ab alieno Episcopo, tamen de ipsa suspensione Episcopi debent asserre declarationem Metropolitanam, non tamen ipse Metropolitanus potest eis dare dimissorias, prout dictum est, nec obstat sac. Concil. *sess. 23. capitulo octavo, ubi censet neminem*

minem posse promoveri sine literis superioris, quia intelligitur, quando superior est habilis, secus verò quando est suspensus, prout gloss. in cap. cum dilectus, in ver. à suspensis, de cōsuetud. Sylvest. in ver. excommunicatio, tertio, §. 10 & 11. Victor. tract. de excommunicat. nu. decimo sexto. & eo casu videtur sufficere declaratoria Archiepiscopi. nam prohibitio facta à Concil. loc. cit. fundatur super Extravag. Pij secundi, quam vidit Reb. ut patet multis in locis, & fortassis dictum decretum sacri Concilij. nam ipse mentionem facit de sacro Concilio in aliquibus locis, & tamen dicit hoc posse fieri in forma dimissoria, numero 19.

Secundò, an ordinatus ab Episcopo loci, vel de licentia ipsius, ubi pater ordinati ortus est, sit bene ordinatus?

Respondetur, quòd sic, quia jura nõ requirunt, quòd natus sit in Episcopatu ordinantis, sed solum quòd sit oriundus ex illo. ita Navar. consilio decimonono, numero secundo, & consilio tertio, de temp. ord. hoc tamen temperarem, si pater habebat illic domicilium, vel quòd illic non sit natus de transito, sed quòd pater illius ibi habuerit domicilium, & fuerit natus, nam domicilium patris originis transit in filium, sed non domicilium habitationis, idem cons. 3. eod. tit. numero 1. facit quod notat Gem. in cap. Romana, §. nec etiam, notab. 6. de for. comp. lib. 6. quòd quis non potest conveniri in loco contractus, vel quasi contractus, quando fuit factus per aliquem, ut viatorem.

Tertiò, si quis à suo Ordinario non

potest habere dimissorias ad ordines, à quo potest eas impetrare?

Respondetur, quòd si causa justa allegatur, quominus à suo Ordinario eas habere non potest, tunc à summo Pœnitentiario Romæ, ita Pius quartus Bulla 69. que incipit, In sublimi, §. nec minus. sed videat impetrans, ut causam justam alleget sub pœna privationis executionis ordinis, per suos ordinariorum imponenda, sive ad tempus, sive in perpetuum; si verò Episcopus erit suspensus, vide §. 2.

Quartò, an inferior prælato possit ex consuetudine concedere dimissorias ad ordines?

Respondetur, quòd sic, Capel. Tolos. quest. 450. dummodo consuetudo sit legitime præscripta, tamen hoc videtur abrogatum per sac. Conf. Trid. sess. 23. c. 10. de resor. ubi revocat, Abbatibus & aliis quibuscunque exemptis, hoc, non obstantibus quibusvis privilegiis, præscriptionibus, consuetudinibus, etiam immemorabilibus.

Quintò, si quis promoveretur ad sacros ordines absque titulo, sed cum aliis requisitis, an sit suspensus, vel irregularis?

Respondetur, quòd non, per Bull. Pij secundi, quæ solum in tribus casibus disponit, nempe de ordinato sine dimissoriis, ante legitimam ætatem, & extra tempora, licet per sac. Conc. Trid. sess. 21. cap. 2. de resor. per jura antiqua, quæ requirunt titulum, sic in Navar. cons. 15. & 18. de temp. ord. ubi ait sufficere titulum, non ita ad amulum, & punctualiter, sed sufficiens sit,

H 2

Sextò,

Sextò, si quis dat pecuniam examinatoribus, ut approbetur, vel alicui, ut impetret dimissorias ad ordines, an committat simoniam in ordine, Navar. *const. 6. de simon.* post multas allegatas rationes concludit potius quòd sic, quàm quòd non, cum examen & dimissoriae sint viæ ad ordines, & sic censet incurri poenas Extravagan. Pauli secundi, de qua *inferius in verbo, simonia*, secus verò quando datur aliquod munus examinatoribus, non ut approbetur idoneus, cum sit aliàs sufficiens, sed ad captandam eorum benevolentiam, similiter si daret aliquid pro dimissoriis sollicitandis, prout dicitur *in ver: parochia, §. 1. & 2.*

Septimò, patrimonium quod datur alicui promovendo ad sacros ordines, an sit necesse, ut sit in stabilibus, sive in mobilibus, an quomodocunque, modò sit sufficiens?

Respondetur, quod quoad evitandas poenas, nempe suspensionem, sufficit, quòd sit in rebus mobilibus, quo verò ad impletionem sacri Concilii, debet esse in bonis immobilibus, ita Navar. *const: 14. & 15. & 18. de temp: ord.* & sic posset constitui super annuos census, per Clem. *ex vi, §. cumque annui census, de verb: sign.*

Octavò, quia dictum est, posse quem promoveri ad titulum beneficii, & cum dimissoriis Ordinarij loci, seu diocesis, ubi est situm beneficium, intellige de beneficio, prout dictum est *in verbo ordo, §. quinto, sexto septimo.*

Nonò, dubitatur si beneficium esset talis naturæ, quòd requirat socium,

v. g. est curæ, & servitij requirentis socium simul cum beneficiato parochia, vel rectore, an iste socius possit promoveri ad titulum illius beneficii, sive portionis, sive societatis cum dimissoriis Ordinarij illius Diocesis?

Respondetur ex Rebuff. *in form: dimiss: lit: grat: numero 30.* quòd sic & in dimissoriis poterit poni ad titulum portionis, vel servitij, vel societatis, & ita vidi in Abbacia sanctæ Mariæ in Illice Compzanæ diocesis, quæ est juris patronatus Principis Venusini, ubi Illustrissimus Cardinalis Gesualdus, qui est Abbas, seu commendatarius, tenet Rectorem & socium perpetuum. hoc tamen intellige, si habeat sufficiens unde vivat, prout dictum est *in ver: capellanus, de mente sacrae Congregationis, capitulo cum secundum Apostolum, de prob. & aliis allegatis à Navar. in Concilio citatis, & ut dictus socius sit perpetuus, secus, si temporaneus, prout à simili dicit Rebuff. de cler. & à quibus & à quo creent. num: 20.* facit Con. Trid. & Bul. Pij V. & quòd dos Ecclesiæ sit sufficiens pro rectore, & pro socio. Io. de Selua tract: de benef. prima parte, quest. quinta, à num: 168. usq: ad 174: & iste socius cum dicta sufficiente dote sub portione potest intitulari in dicta Ecclesia. idem loc: *in: secunda parte, q: 22. num: 5.* de quantitate verò patrimonij, seu donationis, vide *superius. §. 3. dub: quarto.* ubi nota, quòd quando dixi alibi constitui summam ducatorum triginta sex, alibi viginti quatuor, alibi plus secundum qualitatem personarum, vel minus, intelligam.

telligendum est de usu fructu annuo,
& non de proprietate.

DIVORTIUM.

CAUSA divortij, quoad separationem tori sunt multæ, prima sævitia viri, secunda vœneni præparatio, tertia furor, quarta hæresis, quinta crimen nefandum, sexta fornicatio, & adulterium, etiam ex conjecturis, & violentis suspicionibus, Cov. de sponsal. 2. par. cap. 7. §. 5. per totum, Sylvest. in ver. divortium, & in pract. meæ pœnit. titul: 21. in praxi quomodo procedatur. vide Holt. in summahoc tit. ubi habes practicam, & sicut uxorem accusare potest, ita e contra, & an possit vir propria auctoritate expellere uxorem, Covar. loc. cit: num. 11. dicit, quod non, nisi sit notorium.

DOCTOR.

PRIMò, Doctor, sive Licentiatus in Theologia, vel in jure canonico, & in publica Universitate graduatus, non excusatur ab examine, quando petit sibi provideri de aliqua parochiali Ecclesia, ita sacr. Congreg. declar. 208. in meis, cujus sunt verba prædicta formaliter.

Secundò, irriti sunt doctoratus, in quibus fidei professio non fuerit adhibita, ita Bul. Pij IV. & sac. Congr. declar. 311. in meis, cujus sunt verba prædicta.

DOCTRINA CHRISTIANA.

QUAMAM sunt indulgentiæ confraternitatis doctrinæ Christianæ?
Respondetur, quod est videre in Bull. Pij V. quæ incipit ex debito, & Gregor. XIII. Bul: 11. quæ incipit, Illius, qui, & Bul: seq. ubi multas habes indulgentias confratribus societatis doctrinæ Christianæ concessas, & ibi hortatur prælatos omnes ad erigendas confraternitates doctrinæ Christianæ, inferioribus autem præcipit, ut & ardentius prælati eorumque inferiores ad hujusmodi sanctum exercitium, officiumque accendantur. Volui hic inferere Bullam, ut fateor, ad Gloriam Dei, quod cum essem Vicarius in Archiepiscopatu Compzano, & parochus Beneventi, & modò Episcopus Minori, per me ipsum functus sum munere hujus sanctæ exercitationis, quam nec erubuit Dominus noster, quando inquit: *Sinite parvulos venire ad me, & a libi: Nisi efficiamini sicut parvuli, & a libi, Cum oraveritis, dicite, Pater noster, nec sancti Patres, ut divus Augustinus, & alij, qui codices integros de hujusmodi disciplina composuere, & vidi Archiepiscopum Neapolitanum Mariam Carafam interesse parvulis discipulantibus de institutionibus Christianis, nec dedignati sunt summi Pontifices sancire Bullas de hac materia, & præcipuè sanctissimus Dominus noster Clemens VIII. nil magis cogitat.*

Secundò, an parochus possit cogere clericos, qui sunt intra limites suæ parochiæ ad adjuvandū eum in docendo Doctrinam Christianam pueros?

H 3   Respon-